

ישעיהו לילינק

שואה יהודית סלובاكיה בראי המחקר והסיפורת

(חלק ב')

רשימתביבליוגרפיאת זו היא המשך לרישימה, שפורסמה ב„ילקוט מורשת“, יי'א, נובמבר 1969, עמ' 157—161.

ברבורי להלן אוצר לפעמים את השמות־לב הקורא לרישימה הקודמת. אף שברשימה הנוכחית מובא מספר יחידות גדרל מבוקדמתה, עדין אין הביבליוגרפיה מכזוות את כל אשר נדפס בנושא שואת יהדות סלובاكיה. הבאותי כאן שורה ארוכה של מאמריהם מתחבירות הפריזיות הארץ־ישראלית, שרבים מהם חוברו עדיין בתקופת תמלחותן. מאמריהם אחרים, שראו אור בעיתונות היומית לא הובאו כאן, אף כי לפעמים עללו בהיעדם על אלה שבשבוכו או בירחון, העיתונות היומית, העברית והلوונית, וכן העיתונות הפריזית הלועזית, עדין מחכים לעיננו וודז שלה החוקר. מאידך, התשערה דייעטנו במיספר רב של יצירות בספרות יפה. שלושים וחמש יצירות ראו־אור מאן חכנת הרשימה הקודמת לסתות לבני זו הנכחית. הן מחלקות בין ספרות יפה (14, 15, 16, 17, 18, 29, 30, 34, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139) קיבורים היסטוריוגרפיים (148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1198, 1199, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1298, 1299, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1398, 1399, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1417, 1418, 1419, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1498, 1499, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1598, 1599, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1698, 1699, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1798, 1799, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863

במקוֹן בשנות קהנות, ושהורות הושעו עתה בטיסף הוצאות שונות, יסתבר כי רק עשרים פירסומים הם היוזשים לאו עוריין, אפילו אם גניה טיסף היחידות נעלם מעינינו, עדין ישאר הרעם כי יובל התשנים האחרזונות איינו גדול.

טיסף הפירסומים העבריים הוא גודל ביותר בקרב השמות המוציאות בראשינה. כל הכתבות רוא אוור באורך-ישראל, ואחדות עדרין בתקופת השואת. אחר העברית באים הפירסומים בסלבאקיית ובצ'כית, בהן נכתבו רוב יצירות הטיספות היפות בין הייחדות שנכתבו בשפה הגרמנית, אחדות ראו אוור ב. ריך השלישי, אחדות בגרמנית המפצרנית של ייטיג, ויש שהוברו בידי יהודים מהווים לגבולות גרמניה מספר קטן של עבדות באנגלית ובארכאית מביאות מתקדים חדים, וכן יצירות ספרותיות מתוך תרגומות טסלובאיקות. שמות התירגום הנוספות הן: יידיש, פרדית, איטלקית ורוסית, בנוסף לחיבורים מקוריים באיטלקית ובפולנית.

כמו בפעם הקודמת, נעזרתי גם עתה בשורתם של אישים, והם: פרופסורה פרץ ט. אנטון, טר ויליאם אורניריך, דיר לאדיסלאב גוטמן, מרד חיים כהן, דיר לאדיסלאב ליפשר, דיר ירמייז א. נוימן, מרד אריך קולקה, מרד אמילי פ. קניואת, פרופסורה גוטהולד רודה וד"ר פרידריך שטיינר. לטלים נתונה בהזהות. לפחות ל贊ין שככל האחריות להסרנות ומישגיהם החלה עלי בלבד. כאמור, חשוב לציין שריק חלק מהפירסומים המובאים ראויי בטע פיני, ולרוב גאלזי להסתמך על רישומים בידי הוות.

בדומה לרישומי הקדמת, מתחילה חביבונויה לקבוצות אלה:

1. **עירוניים ומחקרים היסטוריוגרפיים.** (3)
 ,40 ,39 ,32 ,31 ,30 ,29 ,27 ,3 ,
 ,128 ,122 ,121 ,120 ,113 ,112 ,107 ,102 ,98 ,96 ,69 ,68 ,65 ,64 ,49 ,48 ,44
 .(147 ,135 ,134

2. **זכרונות אישים.** רבים מהחיבורים האוטוביוגרפיים הם על הגבול של סיירות יפה ותיעוד, וכן ההבחנת והשיטות מן התקרא שיהיו לפני הכרעת אישית. (5)
 ,116 ,115 ,110 ,82 ,53 ,47 ,45 ,38 ,37 ,36 ,34 ,26 ,25 ,20 ,13 ,5 .
 .(148 ,144 ,143 ,142 ,141 ,118 ,117

3. **סיפורות יפה.**
 ,77 ,76 ,75 ,74 ,73 ,72 ,71 ,70 ,62 ,61 ,57 ,16 ,15 ,14 ,
 ,103 ,101 ,100 ,99 ,95 ,94 ,93 ,92 ,91 ,90 ,89 ,88 ,87 ,86 ,81 ,80 ,79 ,78
 .(140 ,139 ,138 ,137 ,133 ,127 ,123 ,114 ,109 ,108 ,106 ,105 ,104

4. **פירסומי הצוראים.** (6)
 ,24 ,19 ,18 ,17 ,8 ,4 ,2 ,1 .
 .(125 ,124 ,84 ,83 ,58 ,56 ,55 ,51 ,46 ,43 ,42 ,41 ,28

5. **מקורות, כולל תיעוד, מאמרם, כתבות מתקופת השואת, ורישום.** (6)
 ,132 ,119 ,97 ,66 ,60 ,59 ,54 ,52 ,50 ,35 ,33 ,23 ,22 ,21 ,12 ,11 ,10 ,9 ,7
 .(146 ,145 ,136

שואת יהודוי סלובקיה בראוי חמקר והפטרות

היחסות השנות יציגו לאור הן בצורה מונוגרפיה וזה כאמור וחלקים של חיבורים מקיפים וסিורות פרידית. (המונוגרפיות כוללות: 1, 4, 14, 24, 31, 27, 36, 40, 42, 43, 45, 52, 59, 61, 73, 74, 75, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 103, 110, 111, 112, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 124, 125, 127, 132, 136, 137, 138, 140, 142, 143, 144, 145, 146, 148).

מספר קטן של עבדות, שנתרנסו במקומות שונים, כופעת בשתי הרשומות. בז' נכללות 23 (בקומת 72), 36 (בקומת 65), 45 (בקומת 57), 112, 113 (בקומת 13), 144, 143, 142 (בקומת 83), 136, 52, 136 (בקומת 77), 107 (בקומת 15), 102, 95, 92, 91, 90, 89, 94, 93, 88, 54, 52, 15 (בקומת 44), 146 (בקומת 45).

ברצוני להצביע בראשיתי על קבוצות שונות של פירוטים העוסקים בירושאים ספציפיים. מין הבלתי בקבוזות אלו הם החיבורים על-אודות הΖנחניט הארץ-ישראלים, שנחו בטלבאקיה האנטישטית. חלק מסדרים מהחיבורים על הΖנחניט אפשר לשער לקבוצה השposta בתהאנגדות והאנטינזאיית המזווית. 1, 2, 13, 19, 25, 26, 31, 40, 41, 42, 43, 45, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 995, 996, 997, 998, 999, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 182

בישראל נמגא שפע של תיעוד מקורי לשני הנושאים, והשיבותם חורגת מתחום של סלובאקייה.

עיוון שוטף ומתרoil ביפורות המהפרסמה בחוץ-לארץ מצביע על הגורם הדחוף בעבודות-סיגנות יזוגיות, אשר פסקור ותתאמיר את קורות היהודים בסלובאקייה בעות המלחמה. עד היום אין בידינו חיבור כזה. התחליף התיידי, הנסוג במקצת למלא את החסר, הוא המבוֹא האנגלי של דיר ליזוּה ווּטקיירן לספר העברי „חרבן יהדות סלובקיה“. (עמ' ברשימת א', מס' 16). חיבור זה היה רוחוק משלמות כבר בעת כתיבתו, ובוחנים נהיישן. עבדות בשפת העברית חתוכות בפניו היטוטוּיןיס בחוץ-לארץ. מבחב הקרים, כל חורך נטוּב בעינויו יעשה. הפלומדים הווים, אף הוטבים היהודים שבהם, מרביהם להשתמש בפירושי המתגרים סלובאקיים הפאסיסטיים, ומשמעותם בדם בפקיעין לאוזן את עיני הבריות. אכן, מהפעה עצרת.

יהודיה מס' 13 ברשימת א' מובהת עם טראת-מקום לא נכון. צריך לזכור: „לקוט מורשת“, חוברת ג', דצמבר 1964.

להלן הרשימה הביבליוגרפית:

ע ב ר י ת

1. „אנא בודיצב“ — עשור למוּתו, ירושלים, תשטי'.
2. אכבי, חיים, „אתרי של צביי, ב-אכדי שבטים“, תש"ו, עמ' 147, 148.
3. „אייכען, אדילח, ואשס“ (טיכומי תביבה לפני התפזרת, המסודרים לפי גזירות ואמוראים), טרודה ב', סוכם אורי: ע. ש. בלום — סלובאקייה, (א), זט, 55 דף.
4. בנז'אכ, פרדי, עורך, „ספר מיכלוביצה והסובייה“, תל-אביב (ז), תש"ל.
5. „במחנות-עבורה ובסוביבור“: מדרשו של יהודי שנורש משלוביצה וובלית לחזור, „יריעות בית לחמי הגיטאות“, גל' גג, (כ"י ביסון תש"ך, אפריל 1960), עמ' 74–78.
6. „מ' יון וויהז“, „הוואלט“, שנת 30, גל' 30, (ו' אירן תש"ב, 23.4.1942), עמ' 237.
7. בנז'עקב, צבי, „אני אה לאלהיטים שקדמו לי“, „לאגדות העבורה“, שנה ב', גל' 97–96, (ג' טוון תש"ו, 1946.6.2.), עמ' 4; „מבוגרים“, כרך י'א, (השיה-יתשי'ג, 1945–1946), עמ' 709–711; „סודות של צבי בנז'עקב“, עמ' 169–475.
8. בנז'אכ, ישראל, „לדסותו של צבי בנז'עקב“, „מבוגרים“, כרך י'ה, (תש"ז-יתש"ט, 1956–1955), עמ' 87–97.
9. „בתנועה הציונית בסלובאקייה“, „השולט“, שנה 28, גל' נצ'ב, (ו' גוון מיש'ו, 18.4.1940), עמ' 494.
10. בתוצאות: מופר מרכז רשמי ליהודי סלובאקייה, „השולט“, שנה 29, גל' 6, (ו' גוון מיש'א, 19.11.1940), עמ' 91.
11. בתוצאות: התורבן חבללי של יהודי סלובאקייה, „השולט“, שנה 30, גל' 19, (ו' שבט תש"ב, 5.2.1942), עמ' 148.
12. בתוצאות: סלובאקייה, „הוואלט“, שנה 30, גל' 16, (כ"ז ספט תש"ב, 15.1.1942), עמ' 127.

שואת יהודיה שלובקיה בראשי המחבר והספרות

13. גורום, אליעזר, מכתבם והענינים בארץ ישראל, מחרתת וטור בסלובקיה, "המשקף", גל' 79, 21.2. (יום נסן תש"ג, 19.4.1946), עמ' ד'; "גמאלק", מוסף לשבות והוחדים, גל' 50, (ה' אדר תש"ג, 1946); "גמאלק", מוסף לשבות והוחדים, עמ' 4-3; "התברשות לאחירות העברודה", שנה ב', גל' 87, (כ"ה אדר ב' תש"ו, 28.3.1946), עמ' 3.
14. גוטמן, לאודיסלאב, חוות ברוחו הראשי, "בית אבא-אמאי", הבלחה, תל-אביב, 1969.
15. —, "תשליות" (סיפור חוברת), "מעריב", 20.12.1968, עמ' 20.
16. —, "וצר פטנץ' דיז' ניט אנטיקון א כליה", "אודייטש פיסונג", יהונסבורג, 6.2.1970, עמ' 75, 10.2.1970, עמ' 8.
17. זאנציג, חיל, "שרבו שליחות", מבוגרים, כרך י"א (תש"ה-תש"ז, 1945-1946), עמ' 206-208.
18. —, "פרץ גולדשטיין", "הועל העציר", שנה ל"ס, כרך י"ז, גל' 14, (ס"ו ספטטשין, 19.12.1945), עמ' 12, 13.
19. זאנציג, כהן, "פרץ גולדשטיין", "הועל העציר", שנה ל"ע, כרך י"ט, גל' 14, (ס"ז ספטטשין, 19.12.1945), עמ' 12.
20. הלווי, יהושע, "ביבתחה. 4) ענס בדרך ליפין", תל-אביב, 1950.
21. המכבב בסלובקיה, ביולסן וורת התגלת, ינואר 1945, עמ' 12.
22. האעליה ציונית בסלובקיה, "השלמה", שנות 28, גל' 55, (א' אלול תשי"ט, 5.9.1940), עמ' 797.
23. האלב האדום הבינלאומי, דרבנה: "ויז'וחבן על פעולתו לסייע יהודים הפגורשים, הפליטים והחלוצים בארץ אירופה", תל-אביב, 1945.
24. דיסטרין, שמואל הכהן, "תולדות יהודיו בראסלאביה (פרשבורג)", יהודאים, תש"ר.
25. חרמש, חיים, "עמ' צבי בז'יעקב בשלהות", מבוגרים, כרך י"א, (תש"ח-תש"י, 1946-1945), עמ' 46-46.
26. —, "גנוז עברי בסלובקיה", בין המסתננים, שבט תש"ז, ינואר 1946, עמ' 15-27.
27. —, "מבצע אנטרכט", תל-אביב, תשל"ג, 1971.
28. יונגרין, יצחק-אייזוק, "ישיבת חותם סופר" בפרשבורג, בפתחות תורה באירוחת בוגניים ובחורכנים, בעריכת שמואל ק. טרטקוי, וירזוק, תש"ט, 1956, עמ' 515-519.
29. ילנק, ישעיה, "שואת יהדות סלובקיה בראשי הספרות", "ילקוט מורשת", חוברת י"א, נובמבר 1969, עמ' 157-161.
30. כהן, חיים, "ויז' פליישן כלחמות וביציל' בסלובקיה במלחמות-הוויל הצעיריה", "ילקוט מורשת", חוברת י"ג, יוני 1971, עמ' 46-59.
31. לובטקין (אחותה), ש. גנוז עברי, תל-אביב, 1947.
32. ליפשר, לאודיסלאב, "הלקם של יהודים במלחמות-הוואן האנטיפאשיסטיות בסלובקיה במלחמות-השלום השנויה", "ילקוט מורשת", חוברת י"ד, אפריל 1972, עמ' 117-142.
33. מ.ה., "מן בגיניגל הסלובקאי", "השלמה", שנות 30, גל' 41, (כ"ז תבשו תש"ב, 9.7.1942), עמ' 336-334.
34. מורייזוביץ', גצליאל, פאנדיים יצאי יה' מאושביץ', "ילקוט מורשת", חוברת ט', אוקטובר 1968, עמ' 2-20.
35. מהך דרייך על פצב היהודים בסלובקיה, בתקופה שבין ספטמבר 1944 לאפריל 1945", ביולסן וורת התגלת, דצמבר 1945, 1945, עמ' 1-3.
36. גוטמן, יוסי, "בצל המות, המשרכת להצלת יהודיה שלובקיה", תל-אביב, 1958.

37. סובל, נמי, "גולניילו ילדה יהודית מפולין," *ב'ולטן וגדות הגליל*, ינ' 1945, עמ' 13–17.
38. פיל (אלמן) משת, "בוחן של אדריאנה," *ידיעות מזכירות הפקיד הארץ המבוים הצעיר*, נל' 23 (25), 1.9.1946, עמ' 5–8.
39. פראנט, משה, "... רעד את פון דבלה... אַדְקִמְפּוֹנָרִיפּעַ שְׁסִיחַ אֲרוּם דָּשֶׁר פְּרָאָנָטָן : האט באנן גענטונג אַיסְקִינְפּן פָּונְן דֵי נְאָטִיס מִילְאָאָטְן טְוִיְּפְּפָאָרְטְּיְלְטְּן אַירְזַן זָן" ב...חרובן און דעטונג, דֵי גַּעַשְׂכִּסְפּעַ פָּונְן רעד דבלה און אַמְּשִׁיקָע, טים אַהֲרָה פָּן הרב אליעזר טילוחשי, נושא פון רעד העלה", ניו יורק, תש"ז, 1957, עמ' 1–137.
40. פרישטן, י., *הצנינים בארץ ישראל*, תל אביב, 1969.
41. צבי בז'ינקוב ופרץ מלדשטיין נפלו בשליחות אל גלת ישראל בארץ אוריין, "גדר מטבחים", נל' 172 (23), יי' ספט תש"ז, (16.12.1945), עמ' 145–146.
42. צבי בז'ינקוב, לוכר גנחן צברי, שער הרוח, *קבוצת החותרים*, תש"ז, 1947.
43. צורבלי, שמואל, שער, גליס, "לוכר הנגן צבי בז'ינקוב", *קיבוץ החותרים*, תש"ז, 1955.
44. קלקה, אוטו דב, "燒ת מבנים וביצת יהודים ברכס לבאקה בסתמ' 1938", *ולקוט מושתת*, חוברת י"א, נובמבר 1969, עמ' 15–28.
45. קורניאנסקי, יוסף, *בשלובאקה של טיטו*, "דיעות בית לחמו הביטאות", עמ' 22, ינ' תש"ז, עמ' 57–57.
46. קלמר, דים, "לובר של רפאן ריס (שליח צנחן)", *העיר הנוצרית*, שנה ל'ין, כרך יי', נל' 19, כי' א' שבט תש"ז, (1.1.1946), עמ' 12–13.
47. רוזנשטיין, ירוחם, *בשלובאקה*, "עם וספר", חמוץ תש"ב, יוני 1942, עמ' 21–23.
48. רטקלרבר, לירית, "קדמת לקורת יהודי שלובאקה", גשר, (ספטמבר 1961), 32, עמ' 153–153.
49. —, "קדמת לקורת יהוד שלובאקה", *הורות שלובאקה*, נאסן, תשרי תש"ג, ספטמבר 1969, עמ' 153–153.
50. ריק, חביבה, *סמכתייה*, "זכר הפועל", שבת י"א, נל' 12, יי' שבט תש"ז, (14.1.1946), עמ' 192–193.
51. שדי (שנבל), אל, "לדמתה של חביבה ריק", *ידיעות מזכירות הפקיד הארץ תשומר הצער*, נל' 6 (283), (אלול תש"ט, ספטמבר 1949), עמ' 8–10.
52. שטיינר, פרידריך, "שורת יהוד שלובאקה : האבות ופסטיבלים", בריאטסלב, 1949.
53. שטפן, אסילה, "יוזדי שלובאקה, במוניות ובפסטיבלים", בריאטסלב, 1949.
54. טבקארט ב-1945 (ט. טבקארט), *ב'ולטן וגדות הגליל*, ינ' 1947, עמ' 2–9.
55. תולדות מגירוש של יהוד שלובאקה", *ב'ולטן והודע לבן יהודי אירופה והבירה*, פאר 1944, עמ' 2–3.

ל ע ז י ת

55. Atlas, Mosche, "Geschichte der jüdischen Gemeinde von Prešov/Eperjes," *Zeitschrift für die Geschichte der Juden*, 1 (1967), pp. 17–32.
56. —, "Die jüdische Geschichte der Stadt und Bädes Bardejov (Bartfeld, Bartfa) in den Tschechoslowakei," *Zeitschrift für die Geschichte der Juden*, 3 (1966), pp. 151–170.

שׂוֹאמֶת יהוּדִי סְלוֹ伐ַקִּית בָּרוּאֵי הַמְהֻכָּר וְהַמְבָדוֹת

57. Balagha, Peter, "Stastie na veber," in Dom pre živých, Bansko Bystrica, 1962, pp. 81-90.
58. Barth, Zeew, "Zur Geschichte der Judengemeinde Vrbová," *Zeitschrift für die Geschichte der Juden*, 2-3 (1966), pp. 81-84.
59. Bericht über die jüdischen Arbeitslager und Zentren in der Slowakei zum 30. Juni 1943 und über ihre Tätigkeit im ersten Halbjahr 1943, Bratislava, 1943.
60. Blackbook of localities whose Jewish population was exterminated by the Nazis, Jerusalem, 1965, pp. 403-404.
61. Bohún, Ján, *Zravenia jazva*, Bratislava, 1966.
62. —, "Tereza," *Zidovská ročenka*, 5729 (1968-1969), pp. 105-06.
63. Bojarsky, Ladislav, *Die Ausschaltung der Juden aus slowakischen Wirtschaftsleben und die Arisierung in Lichte der slowakischen Gesetze*, Dissertation, Hochschule für Welthandel, Vienna, 1943 (1944).
64. Brod, Toman, "La Participation des Juifs Tchécoslovaques à la Guerre Anti-Hitlerienne," *Le Monde Juif*, 13 (47), (July-September 1967), pp. 29-32.
65. Brossat, Martin, "Das deutsch-slowakische Verhältnis 1939/40 und seine Rückwirkung auf die slowakische Judenpolitik," in *Gutachten des Instituts für Zeitgeschichte*, Munich, 1968, pp. 221-229.
66. "Czechoslovak Jewry, Past and Future," *Bulletin, Czechoslovak Jewish Committee*, Special Issue, October-November 1948, 42 p.
67. "Die Judengesetzgebung in der Slowakei," *Ostland*, December 1941, pp. 407-409.
68. Fauck, Siegfried, "Das deutsch-slowakische Verhältnis 1941-1943 und seine Rückwirkung auf die slowakischen Judenpolitik," in *Gutachten des Instituts für Zeitgeschichte*, Stuttgart, 1968, pp. 61-72.
69. —, "Jüdischer Arbeitsdienst in der Slowakei 1939-1941," in *Gutachten des Instituts für Zeitgeschichte*, Stuttgart, 1968, pp. 59-60.
70. Grozman, Ladislav, "Tabakové pole pro dva," *Zidovská ročenka*, 5723, (1962-1963), pp. 74-81.
71. —, "Tabakové pole pro dva," *Vlasta* (Prague), XVII, 33 (14.8.1963) : 34 (21.8.1963).
72. —, "Jednou ráno," *Host do domu*, (Brno), 12 (December 1964), pp. 57-61.
73. —, *Obehad na korze*, Prague, 1965.
74. —, *Der Laden auf dem Kerse*, Berlin, 1967.
75. —, *Magazin na ploschadi*, Moscow, 1967.
76. —, "Rendez-vous stryce Davida," *Impuls* (Prague), II, 1967, pp. 347-350.
77. —, *Nevěsta*, Prague, 1969.
78. —, "Uncle David's Date," in George Theiner, ed., *New Writing in Czechoslovakia*, Harmondsworth, 1969, pp. 119-120.

79. —, *The Bride*, Garden City, N.Y., 1970.
80. —, *Der Laden auf dem Korsos*, Munich, 1970.
81. —, *The Shop on Main Street*, Garden City, N.Y., 1970.
82. Grünhut, Aron, *Katastrophenzeit des slowakischen Judentums. Aufstieg und Niedergang der Juden von Pressburg*, Tel Aviv, 1972.
83. Grinwald, Samuel, *Gedenkenbuch der Gemeinden Piešťany und Umgebung*, Jerusalem, (S.A.).
84. —, *Askarah der Gemeinden Vrbov, Myjava, Brezová, und Umgebung*, Jerusalem, (S.A.).
85. Günther, Erich, "Die Judengesetzgebung in der Slowakei," *Zeitschrift für osteuropäisches Recht*, 1940, pp. 245-274.
86. Hečko, František, *Svätá tma*, Bratislava, 1958.
87. —, *Svätá tma*, Prague, 1959.
88. Jušák, Rudolf, *A Szent Erzsébet tér*, Bratislava, 1960.
89. —, *Mrtví nezpívají*, Prague, 1961.
90. —, *Mrtví nezpívají*, Prague, 1962.
91. —, *Los muertos no cantan*, Prague, 1963.
92. —, *Les mortes ne chantent pas*, Prague, 1964.
93. —, *St. Elisabeth's Square*, Prague, 1964.
94. —, *Place Sainte-Elisabeth*, Prague, 1966.
95. —, *Mrtví nezpívají*, Prague, 1968.
96. Jelinek, Yeshayahu, "The 'Final Solution' — the Slovaks Version," *East European Quarterly*, IV, 4 (January 1971), pp. 431-441.
97. Jüdische Arbeitslager in der Slowakei, *Entwicklungs geschichte*, Bratislava, 1942.
98. Kamencic, Iván, "Snem Slovenskej republiky a jeho postoj k problému židovského obyvatelstva na Slovensku v rokoch 1939-1945," *Historický časopis*, XVII, 3 (1969), pp. 329-360.
99. Knieža, Emil F., "Mesiačové číslo," *Kultúrny život* (Bratislava), No. 49, 1967.
100. —, "Prerušená omša," *Slovenské pohľady*, LXXIII, 10 (October 1957).
101. —, "Prvých tisíc," *Kultúrny život*, (Bratislava), No. 18, 1962.
102. —, "Bojová kapitola slovenských Židov," *Zidovská ročenka*, 5725 (1964-65), pp. 134-140.
103. —, *Košer rota*, Prague, 1966.
104. —, "Z maléj klicinky do veľkej," *Zidovská ročenka*, 5727 (1966-1967), pp. 112-118.
105. —, "Almužna kráľovi," *Kultúrny život* (Bratislava), No. 1, 1967.
106. —, "Van der Lubbe v Michalovciach," *Pravda* (Bratislava), 5.8.1967.
107. —, "Jüdische Partisanen in der Slowakei," *Das neue Israel* (Zürich), 4 (October 1969).

שווינט י' הוז' פלובקית בראוי מחקר ומחקרים

108. —, "Zánik?" *Zidovská revue*, 3729 (1969-1970), pp. 119-120.
109. —, "Jankel Tannenbaum's Koschere Kompanie," *Die Tat* (Zürich), 6 March 1971 — 10 June 1971.
110. Kolár, Yehuda H. (Hugo Kaufmann), *Ich sammle Erinnerungen*, Givatayim, 1966.
111. Košík, Vojtech, *O Zidovstve všeobecne a u nás*, Bratislava, (S.A.?).
112. Kulká, Erich, *Utek z tábora smrti*, Prague, 1966.
113. —, "The Five Escapes from Auschwitz," in Yuri Suhl, ed., *They Fought Back*, New York 1967, pp. 201-222.
114. Lahola, Leopold, *Poslední věc*, Prague, 1968.
115. Lánik, Jozef, *Oswiečim, hrobka styroch milionov ludi*, Bratislava, 1946.
116. —, *Ce Dante nevidel*, Bratislava, 1964.
117. —, *Ce Dante nevidel*, Prague, 1968.
118. Lazar, Eran, *Vergangen und ausgrünscht, Erinnerungen an das slowakisch-ungarische Judentum*, Stuttgart, 1972.
119. Lazar, Albert O. pseud., *Innocents Condemned to Death: Chronicles of Survival*, New York, 1961.
120. Lipscher, Ladislav, "Die Einflussnahme des dritten Reiches auf die Judenpolitik der slowakischen Regierung," in Karl Best, ed., *Das Jahr 1945 in der Tschechoslowakei*, Munich-Vienna, 1971, pp. 139-157.
121. —, "Ein evangelischer Pfarrer Retter des verfolgten jüdischen Kindes in der Slowakei, während des 2. Weltkrieges," *Leben und Glauben* (Laupen), Nr. 26, 26.6.1971.
122. —, "La participation des Juifs slovaques à la lutte armée pendant la deuxième guerre mondiale," *Le Monde Juif*, 62 (April-June 1971), pp. 14-19.
123. Mňáčko, Ladislav, "Na knižku," in *Marxová ulica*, Bratislava, 1967, pp. 46-56.
124. Neumann, Jirmijahu O., *Gisi Fleischmann, the Story of a Heroic Woman*, Tel Aviv, 1970.
125. —, *Gisi Fleischmann, Die Geschichte einer Kämpferin*, Tel Aviv, 1970.
126. Pohl, O., "Die Slowakei löst die Judenfrage," *Nation und Staat*, 15 (1941).
127. Porjes, Ladislav, *Josele a ti ostatní*, Banská Bystrica, 1962.
128. Register of all Persons Saved fro Anti-Jewish Persecutions in Slovakia, Bratislava, 1945.
129. "La Slovacchia e gli Ebrei," *Relazioni Internazionali*, VIII, 34 (1942).
130. "Slowakische Gesetzgebung über Judenaussiedlung," *Die Judenfrage*, VI, (1942), pp. 108-109.
131. "Slowakische Judengesetzgebung auf russischer Grundlage," *Die Judenfrage*, V, (1941), pp. 197-199.
132. *Socialná pomoc pre pracovné tábory a strediská*, *Výročná zpráva*, April 1, 1943 — Marec 31, 1944, Bratislava, 1944.

133. Svalhová, Manca, "Tamara," in *Vyhnanuté oči*, Bratislava, 1964, pp. 59–74.
134. Steinberg, Lucienne, "Le rôle des Juifs de Tchéchoslovaquie dans la guerre antinazie," *Le Monde Juif*, 22 (January–March 1967), pp. 17–22.
135. Steiner, Fredric, "La tâche de la 'Dokumentaena Akcia', La Situation des Juifs en Slovaquie pendant la Persecution," in *Les Juifs en Europe, 1939–1945*, Paris, 1949, pp. 216–220.
136. —, ed., *The Tragedy of Slovak Jewry, Photographs and Documents*, Bratislava, 1949.
137. Vámoš, Gejza, *Odlomená haluz*, Bratislava, 1965.
138. —, *Odlomená haluz*, Prague, 1967.
139. —, *Odlomená haluz*, Bratislava, 1969.
140. Volanská, Hela, *Jed*, Prague, 196(?)
141. —, "O mrtvých a živých, Posledný deň v Novákoch," *Zidovská ročenka*, 57/27 (1966–1967), pp. 121–132.
142. Vrba, Rudolf and Alan Bestic, *I Cannot Forgive*, London, 1963.
143. —, *Factory of Death*, London, 1964.
144. —, *Ich kann nicht vergeben*, Munich, 1964.
145. Zidovské pracovné tábory na Slovensku. *Histerický prohlížd*, Bratislava, 1942.
146. Zpráva o židovských pracovních táborech a střediskách k dnu 30. juna 1943, a o polročné činnosti za dobu od 1. januára 1943, Bratislava, 1943.
147. "Zusammenstellung der bisher dem Institut bekanntgewordenen Daten der Einführung der Kennzeichnung für Juden (Davidstern u.a.w.) in den europäischen Länder zwischen 1939 und 1944, Slowakei," in *Gutachten des Institutes für Zeitgeschichte*, Munich, 1968, p. 236.
148. Maurer, Jadwiga, *Liga osuškých*, London, 1971.

Mr. Aharon Weiss, a research fellow in the Faculty of Modern Jewry at the Hebrew University, has written a research on the Judenrats in South-East Poland. He put in a great deal of work to find out about the ways they were set up, their make-up, their character, and their motivations. Mr. Weiss scorns arbitrary generalisations, and tries to come to conclusions based on authentic material, having checked it thoroughly beforehand. It turns out that the Judenrats in small places were not the same as those Judenrats that made themselves collaborators.

Mr. Eilon Peled has researched into the camps of the expelled illegal immigrants in Cyprus. Eilon's work was put together as his graduation thesis in the High School in Kibbutz Yavne. Afterwards Eilon wrote his work up, and we find in front of us very interesting conclusions about the internal conditions of the Cyprus camps, the part that the Jewish Settlement in Eretz-Israel played in helping the illegal immigrants, and also the relationships between the immigrants and the British authorities.

In the framework of documentation, we present here a document given by Dr. Yosef Walak from Bar-Ilan University about the problems of Jewish students in Nazi Germany's schools.

Dr. Yeshayahu Yelinek, from Haifa University, continues with his far-reaching bibliography about Slovakian Jewry.

Dr. Dov Levine, a researcher into Modern Jewry at the Hebrew University, reviews Hillel Zeidel's book "Man under Trial".

We publish here a lecture by Shlomo Yitzchaki, a member of Kibbutz Evron, about Hungarian Jewry in the last few generations.